

FRAGMENTARISK, fraggmänntårissk, a. 2. Afbruten, osammanhängande. — *Fragmentariskt*, adv.

FRAKT, frackt, c. 3. 1) Last af varugods, som en skeppare mot öfverenskommen betalning intagit i sitt fartyg, för att föra till annan ort. — 2) Den betingade betalningen för varugods, som fraktas. *Huru mycket betalas i f. för varor-na? Gå för f.*, föra fraktgods. — Ss. *F-penningar*, -*afgift*. [Fragt.]

FRAKTA, v. a. 1. 1) a) Föra varugods sjöledes ifrån ett ställe till ett annat, emot viss öfverenskommen betalning. *Skeppar N. har f-t en last hvete till Stockholm.* — b) *F. ett fartyg*, hyra ett fartyg af redaren eller skepparen, för att föra varor sjöledes. — 2) (fam. o. pop.) Oskadd framföra en sak till ett ställe. *Om jag visste, huru jag lyckligt och väl kunde f. den här basfölen dit ut på landet!* — *Syn.* Se *Föra*. — *F. sig*, v. r. (fam. o. pop.) Hjelpa sig fram. — *Fraktande*, n. 4. [Fragta.]

FRAKTARE, m. 5. (mindre brukl.) Den, som fraktar en vara. [Fragt—.]

FRAKTBREF, n. 5. Se *Fraktsedel*. [Fragt—.]

FRAKTFART, c. 5. Sådan slags segelfart, som har till föremål fraktande af varugods emot betalning.

FRAKTHANDEL, m. sing. Se *Fraktfart*.

FRAKTION, fracktschón, f. 3. (pol.) Del af ett parti, som i vissa meningar, åsichter eller åsichter afviker ifrån detsamma. Brott-del, Utbrytning. [Fract—.]

FRAKTING, f. 2. Varors förande sjöledes till en ort, emot viss öfverenskommen betalning.

FRAKTPENNINGAR, m. 2. pl. Se *Frakt*, 2.

FRAKTSEDEL, m. 2. pl. — *sedlar*. Den öppna skrifvelse, som meddelas en skeppare, angående honom till fraktning anförrodt gods, innehållande: ortens namn, hvarifrån, årtal, månad och dag, då varorna blifvit afsända; emottagarens adress; skepparens och fartygets namn; förteckning på de afsända varorna, med uppgift af märken, nummer, vikt och emballage; den betingade frakten, jemte afsändarens egenhändiga underskrift. Kallas för den utrikes sjöfarten vanligtvis Konnossement. — *Syn.* Fraktbref, Befraktningsbref.

FRAKTSKEPP, n. 5. Skepp, som användes att frakta varor, eller som har fraktgods om bord.

FRAKTUR, fracktur, f. 3. 1) (kir.) Benbrott. — 2) (boktr.) Benämning på den kantiga, skarpa eller uddiga tyska stilen, till skilnad ifrån den Schwabachska. — 3) (i skönskrifning) Stor eller så kallad kånstlistil. [Frac—.]

FRAKTURBOKSTAF, frackturböckstav, m. 3. pl. — *bokstäver*. Bokstaf, tillhörande den stil, som kallas fraktur (bem. 2). [Frac—.]

FRAKTURSTIL, m. 2. Se *Fraktur*, 2. [Frac—.]

FRAM, framm, adv. Betecknar: 1) Rörelse från något bakom beläget ställe. *Gå, stiga, tråda f. ifrån dörren. Stig längre f. på golvet. Han gick så långt f., att han blef tillbakavissad. Gå f. och tillbaka.* (Fig.) *Det går hvar-ken f. eller tillbaka*, står på samma punkt, blir hvarken bättre eller sämre. *Visa, skicka någon f. och tillbaka, f. och åter. Skjuta, flytta f. och tillbaka. Kom f., min vän!* Tråda f. för domaren. *En händ skymtade f. mellan buskar-na. Rusa f. mot en fiende. Titta f. under bordet. En liten bäck forsade f. ur klyftan.* (Fig.) *Få sin vilja f.*, få sig beviljadt, hvad man önskar, få sin vilja uppfylld. *Barnet vill gerna*

hä sin vilja f., vill gerna, att det får, att man gör, hvad det önskar. *Låta någon få sin vilja f.*, ehuru ögernna, göra eller bevilja, hvad någon önskar. — *Syn.* Framåt. — 2) Fortsatt rörelse; äfv. rörelse förbi ett ställe, ett föremål. *Båten gungar sakta f. på vågen. Utan fruktan gå sin väg f. Fartyget seglar f. efter stranden. Störta f. förbi, före någon. Båten sköt f. i, genom vattnet, genom bron. Gå f. om någon, gå förbi någon. Fienden ryckte f. åt än till, öfver bron. Rätt f.*, i rät linie fram; äfv. (fig.) uppriktigt, oförtäckt, rent ut, t. ex.: a) *Han gick rätt f. till kongen;* — b) *Jag säger dig rätt f., att du har orätt.* Jfr. *Rättfram*. — 3) Rörelse till ort och ställe, dit man ämnat sig. *Han kom f. efter två dagars resa. Vi ha ännu två mil f., ett godt stycke f. Fara ända f. Gå dit f., så skall du få se något.* — 4) Hvila, befindande på ett rum, ett ställe, en ort, med afseende fästadt på något antingen uppgifvet eller blott tänkt, bakom beläget ställe. *F. på fältet ligger en stuga. F. på golvet stod en stol.* Åtföljes vanligtvis af något annat bestämmande adverb eller substantiv, t. ex.: *Byn är belägen längre f., ett stycke längre f. Ett godt stycke f. på fältet. Han stod så långt f., att alla sågo honom. F. emot, f. åt, i närheten af ett ställe, på denna sidan derom, t. ex.: Stället är beläget ett stycke f. emot, f. åt staden.* — *Syn.* Framme. — 5) En kommande tid. *F. i nästa vecka*, sedan några dagar tilländagått af n. v. *F. på nästa år. F. på sommaren. De sultu uppe långt f. på natten. Vi få se längre f., efter någon tid.* — 6) *F. och bak*, framtill och baktill. — *Int. Framåt! F.! f.! korsmän! kristmän! kungsmän!* Brukas äfv., åtföljdt af prep. *med*, vid anmaningar att framtaga något, eller att säga ut, hvad man tänker, t. ex.: *F. med hvad du har gömt! F. med punsch! F. med hvad du har att säga! F. med sanningen! F. dermed!* — *Fram* ingår i sammansättning med en mängd verber och nomina, nästan alltid skiljaktigt, under följande bemärkelser: a) Rörelse från något bakom beläget ställe, t. ex.: *Framgå, framtråda, framstiga, framblivtra;* — b) Fortsatt rörelse; äfv. rörelse till ort och ställe, dit man ämnat sig, t. ex.: *Framhinna, framkomma;* — c) Läge framom något ställe, föremål, någon annan del o. s. v., t. ex.: *Framarm, framfog, framvagn.* — d) En fortgående tid, t. ex.: *Framflyta, framlåda.*

FRAMALSTRA, v. a. 1. Se *Alstra*, 1. — Äfv. *Alstra fram.* — *F-s*, v. d. Se *Alstras*. — *Framalstrande*, n. 4. o. *Framalstring*, f. 2.

FRAMANDAS, v. d. 1. (fig.) Helt sakta, liksom blott med andedrägen, framföra. Brukas endast i poesi och högre stil. *F. en suck, en bön.* — Äfv. *Andas fram.*

FRAMARBETA, v. a. 1. (mindre brukl.) Genom arbete laga, att något kommer fram. *F. en stor sten ur vägen i en grotta.* — Äfv. *Arbeta fram.* — *Framarbetande*, n. 4.

FRAMARM, m. 2. (anat.) Den del af armen, som har sitt läge mellan armbågen och handlofven.

FRAMAXEL, främmäcksl, m. 2. pl. — *axlar*. Axel till framdelen af en vagn. — *Motsats:* Bakaxel.

FRAMBEN, n. 5. Ett af de två främsta benen på ett fyrfota djur. I lägre språket: Framskank. — *Motsats:* Bakben.